

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 17.12.2019
COM(2019) 652 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike eurozóny

{SWD(2019) 631 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike eurozóny

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Expanzia eurozóny pokračuje, ale výhľad ohrozuje súvisiace riziká a rastúca neistota. Okrem toho sa vynára hrozba ďalšieho dlhotrvajúceho obdobia nízkeho rastu a inflácie v dôsledku slabšej produktivity a starnúcej populácie. Zatiaľ čo produkčná medzera sa od roku 2017 dostala do kladných čísel a v roku 2018 bola na úrovni 0,7 % potenciálneho HDP, potenciálny rast zostane pod predkrízovými úrovňami³. Jadrová inflácia sa v roku 2018 pohybovala v rozpätí 1 – 1½ % a predpokladá sa, že v rokoch 2019, 2020 a 2021 zostane na úrovni približne 1½ %. Ukazovatele trhu práce sa aj naďalej zlepšujú, hoci pomalším tempom, a predpokladá sa, že rast zamestnanosti sa ešte viac spomalí. Zároveň pretrvávajú výzvy, pokiaľ ide o kvalitu pracovných miest. Rast nominálnych miezd sa v roku 2018 stabilizoval na úrovni približne 2¼ % po tom, ako počas viacerých rokov nepresiahol úroveň 2,0 %, pričom sa predpokladá, že v roku 2019 dosiahne približne 2½ % a v rokoch 2020 – 2021 sa vráti späť na úroveň 2¼ %. Napriek dobrým podmienkam na trhu práce sa reálne mzdy zvyšovali len pomaly a ich rast zostáva nízky – pod úrovňou 1 % v rokoch 2018 a 2019 a na odhadovanej úrovni 0,7 % v roku 2020 a 0,8 % v roku 2021. Predpokladá sa, že súčasný prebytok bežného účtu eurozóny sa zníži. Členské štáty s deficitom znížili, resp. odstránili svoje deficity bežného účtu, hoci ich čistá medzinárodná investičná pozícia je stále výrazne

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ Všetky číselné údaje uvedené v tomto dokumente pochádzajú z prognózy Európskej komisie z jesene 2019.

záporná⁴. Zároveň niektoré členské štáty naďalej dlhodobo udržiavajú vysoké prebytky bežného účtu, a tak ďalej zvyšujú svoju čistú medzinárodnú investičnú pozíciu. Dynamika salda bežného účtu v eurozóne je ovplyvnená oslabením zahraničného dopytu, a to najmä v prípade členských štátov orientovaných na vývoz s vysokými prebytkami bežného účtu, ktoré sú vo veľkej miere závislé od zahraničného vývozného dopytu.

- (2) Na to, aby bolo možné zvýšiť rastový potenciál a zároveň zabezpečiť environmentálnu a sociálnu udržateľnosť a podporiť reálnu konvergenciu medzi členskými štátmi eurozóny, sú potrebné štrukturálne reformy na posilnenie udržateľného rastu a investície do hmotného a nehmotného kapitálu na zvýšenie produktivity. To by pomohlo najmä tým členským štátom, ktorých rastový potenciál je zjavne nižší ako priemer eurozóny. Vďaka uvedeným opatreniam by sa tiež hospodárstvo eurozóny mohlo vyhnúť dlhotrvajúcemu obdobiu nízkeho potenciálneho rastu a produktivity, nízkej cenovej inflácie a rastu miezd, ako aj rastúcej nerovnosti. Reformy a investície zostávajú kľúčom k obnoveniu dynamiky rastu eurozóny, prekonaniu zvýšeného tlaku v strednodobom až dlhodobom horizonte, ktorý bude okrem iného spôsobený zhoršujúcim sa demografickým vývojom, a uľahčeniu transformácie na udržateľné hospodárstvo, vďaka čomu eurozóna a jej členské štáty ľahšie dosiahnu ciele udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov.
- (3) Hospodársky vplyv zmeny klímy, ktorá je jedným z najväčších systémových rizík, ktorým v súčasnosti čelí svetové hospodárstvo, finančné systémy a spoločnosti, sa začína prejavovať. Riziká pre celosvetové hospodárstvo vyplývajúce zo zmeny klímy a všeobecnejšie zo zhoršovania stavu životného prostredia sa prejavujú čoraz viac a budú mať vplyv na najzraniteľnejšie skupiny v našich spoločnostiach. Ak sa v tejto súvislosti neprijmú vhodné opatrenia, mohlo by to mať negatívny vplyv na odolnosť našich hospodárstiev, inkluzívnosť a dlhodobý rastový potenciál. Investície a vytvorenie regulačných a finančných podmienok pre riadený prechod k udržateľnému hospodárstvu majú v tomto kontexte zásadný význam. Ak sa k ich riešeniu pristúpi správne, výzvy v oblasti životného prostredia a klímy budú zároveň príležitosťou na obnovu európskeho hospodárstva a jeho nasmerovanie na cestu udržateľného rozvoja. V tomto duchu Európska komisia predložila európsky ekologický dohovor ako európsku stratégiu rastu, ktorej súčasťou bude prvý európsky právny predpis v oblasti klímy, ktorým sa uzákoní cieľ dosiahnutia klimateckej neutrálnosti do roku 2050. Zároveň bude potrebné zohľadniť vplyv ekologickej transformácie na rôzne časti spoločnosti. Investície na uľahčenie prechodu k udržateľnému hospodárstvu budú musieť byť doplnené investíciami do zručností a podporou zmeny zamestnania, aby sa zabezpečilo, že všetci občania budú mať prospech z technologických zmien, a to najmä v odvetviach a regiónoch, ktoré v oblasti digitálnej a ekologickej transformácie zaostávajú.
- (4) Mobilizácia verejných a súkromných finančných prostriedkov na investície do ekologickej a digitálnej transformácie môže pomôcť pri podpore rastu z krátkodobého hľadiska a pri riešení dlhodobých výziev, ktorým čelia naše hospodárstva. Hoci digitálna revolúcia môže priniesť príležitosti, pokiaľ ide o produktivitu, rast a tvorbu pracovných miest, môže tiež priniesť výzvy, najmä pre menej kvalifikovaných pracovníkov, ktorým chýbajú zručnosti potrebné na prácu

⁴

Európska komisia (2019), Správa o mechanizme varovania na rok 2020, COM(2019) 651 final.

s novými technológiami. To, že transformácia na digitálne hospodárstvo prebieha v jednotlivých členských štátoch eurozóny rozdielnou rýchlosťou, by mohlo byť významným rizikom pre konvergenciu a makroekonomickú stabilitu. K zvýšeniu tohto rizika by mohli prispieť silné aglomeračné účinky, z ktorých často profitujú veľké mestá, a logika, podľa ktorej „víťaz berie všetko“, ktorá nie je v oblasti digitálnych technológií zriedkavá. To môže prispieť k prehĺbeniu nerovnosti a nepriaznivo vplývať na konvergenciu. Investície by mali byť zamerané na podporu výskumu a inovácií, ale aj na rozsiahlejšie šírenie inovácií naprieč celým hospodárstvom.

- (5) Koordinovanejšia investičná stratégia spojená so silnejším reformným úsilím na úrovni eurozóny by pomohla podporiť rast a reagovať na dlhodobé výzvy, ako je transformácia v súvislosti so zmenou klímy a technologická transformácia. Rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, ktorý má byť súčasťou Programu na podporu reforiem, by členským štátom eurozóny poskytoval finančnú podporu na implementáciu reformných a investičných balíkov. Cieľom programu InvestEU, ktorý prispeje aj k investičnému plánu pre udržateľnú Európu, je podnietiť dodatočné investície vo výške aspoň 650 miliárd EUR na ďalšiu podporu inovácií a vytvárania pracovných miest v EÚ, a to aj financovaním udržateľnej infraštruktúry. Fondy politiky súdržnosti, ktoré majú kľúčový význam pri podpore našich regiónov a vidieckych oblastí, zohrávajú úlohu aj v oblasti transformácie v súvislosti so zmenou klímy a technologickou transformáciou tým, že prispievajú k udržateľnému rozvoju. Európska investičná banka už venuje 25 % svojho celkového financovania na investície v oblasti klímy a oznámila svoj zámer tento podiel zdvojnásobiť. Realizácia investičných projektov, ktoré sa týkajú prispôsobenia sa zmene klímy a jej zmiernenia, energetickej transformácie, dekarbonizácie alebo obehového hospodárstva, na vnútroštátnej a nižšej úrovni je zásadným predpokladom pre dosiahnutie cieľov Únie v oblasti udržateľnosti. Investície do sieťových odvetví a infraštruktúry môžu pomôcť zlepšiť konkurencieschopnosť eurozóny a podporiť prechod na udržateľnejšiu dopravu. Okrem toho kľúčovým prvkom prípravy trhu práce v eurozóne na budúce výzvy sú investície do nehmotných aktív, ako je výskum a vývoj a zručnosti.
- (6) Účinky hospodárskej expanzie v posledných rokoch sa neprejavili rovnomerne v rámci členských štátov, ani naprieč regiónmi a krajinami. Zatiaľ čo úroveň disponibilných príjmov sa v poslednom čase zvýšila, vo viacerých členských štátoch eurozóny je naďalej nižšia ako pred krízou. Počet ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením sa vo väčšine členských štátov znižuje a v súčasnosti je o päť miliónov nižší než v roku 2012, keď dosiahol vrchol, ale v eurozóne zostáva nad úrovňou z roku 2008. Po období zvýšených rozdielov sa niektoré členské štáty v posledných rokoch priblížili ku krajinám s najvyšším HDP na obyvateľa. Podiel príjmov, ktorý pripadá na najvyššie príjmové skupiny, sa však v poslednom desaťročí pomaly zvyšoval a medzi členskými štátmi pretrvávajú veľké rozdiely. V snahe podporiť vzostupnú konvergenciu v členských štátoch a medzi nimi by bolo potrebné presadzovať politiky, ktorých cieľom je zvýšiť efektívnosť a rovnosť, a to v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja. Ich výsledkom sú lepšie makroekonomické výsledky a rovnomernejšie rozdelenie bohatstva v rámci celej spoločnosti, čo tiež prispieva k posilneniu súdržnosti eurozóny.
- (7) Kľúčový význam pre zabezpečenie solídneho, inkluzívneho a udržateľného hospodárskeho rastu a účinné riešenie trvalo nízkej inflácie, zhoršujúceho sa výhľadu a rizík ohrozujúcich dlhodobý rast má konzistentná a vyvážená skladba

makroekonomických politik v eurozóne vrátane menovej, fiškálnej a štrukturálnej politiky. Európska centrálna banka udržiava akomodačnú menovú politiku, aby priblížila infláciu bližšie k svojmu strednodobému inflačnému cieľu a zároveň podporila rast a tvorbu pracovných miest. Fiškálna politika musí dopĺňať zámery menovej politiky, rovnako ako štrukturálne reformy v rôznych odvetviach vrátane tých, ktoré sú potrebné na dokončenie štruktúry hospodárskej a menovej únie (HMÚ).

- (8) Koordinácia vnútroštátnych fiškálnych politik v plnom súlade s Paktom stability a rastu a s náležitým zreteľom na existujúci fiškálny priestor a účinky presahovania medzi jednotlivými krajinami prispieva k riadnemu fungovaniu HMÚ. Očakáva sa, že zámery fiškálnej politiky eurozóny budú v rokoch 2020 a 2021 vo všeobecnosti neutrálne až mierne expanzívne. Vnútroštátne fiškálne politiky sú zároveň naďalej nedostatočne diferencované vzhľadom na existujúci fiškálny priestor v jednotlivých členských štátoch. Ak by členské štáty s vysokými úrovňami verejného dlhu vykonávali obozretné fiškálne politiky, verejný dlh by začal klesať, znížila by sa zraniteľnosť voči otrasom a automatické stabilizátory by mohli v prípade hospodárskeho poklesu plne fungovať. Na druhej strane by ďalšie zvýšenie investícií a iných produktívnych výdavkov v členských štátoch s priaznivou rozpočtovou situáciou podporilo rast v krátkodobom a strednodobom horizonte a zároveň by pomohlo obnoviť rovnováhu hospodárstva eurozóny. V prípade zhoršujúceho sa výhľadu je na udržanie rastu v krátkodobom horizonte dôležité zaistiť, aby zámery fiškálnej politiky na agregátnej úrovni podporovali rast a sústredili sa na produktívne výdavky. Na dosiahnutie tohto cieľa je zároveň potrebné vykonávať politiky v plnom súlade s Paktom stability a rastu, zohľadňovať špecifickú situáciu jednotlivých krajín a, pokiaľ je to možné, predchádzať procyklickým účinkom.
- (9) Fiškálne štrukturálne reformy sú aj naďalej kľúčové pre zlepšenie fiškálnej udržateľnosti, posilnenie potenciálu rastu a vytvorenie podmienok na to, aby bolo možné uplatniť účinné fiškálne politiky v prípade hospodárskeho poklesu. Dobre fungujúce národné fiškálne rámce spolu s pravidelným a dôsledným preskúmaním výdavkov a účinným a transparentným verejným obstarávaním môžu posilniť efektívnosť a účinnosť verejných výdavkov a zvýšiť dôveryhodnosť a kvalitu fiškálnych politik. Zlepšením štruktúry národných rozpočtov na strane príjmov aj na strane výdavkov, a to aj presunutím zdrojov na investície na základe zavedenia stratégií verejných investícií, by sa posilnil rastový vplyv verejných rozpočtov, zvýšila by sa produktivita a začali by sa riešiť naliehavé dlhodobé výzvy spojené s ekologickým a digitálnym hospodárstvom. Na to, aby sa daňové systémy zefektívnili a stali sa spravodlivejšími, ich treba zjednodušiť a zmodernizovať a bojovať proti daňovým podvodom, daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, a to najmä prostredníctvom opatrení proti agresívnemu daňovému plánovaniu. Ľahkosť, s akou sa môžu mobilné zdroje pohybovať v rámci eurozóny, rozširuje priestor pre daňovú súťaž. Koordinácia medzi členskými štátmi je preto nevyhnutná na riešenie problematiky presunu ziskov, nadmernej daňovej súťaže a celkovo konkurenčného boja o zvýšenie atraktivity daňového prostredia znížením štandardov v oblasti zdaňovania právnických osôb. K tomuto úsiliu by zásadne prispela dohoda o spoločnom konsolidovanom základe dane z príjmov právnických osôb, ako aj dohoda o preskúmaní rozdelenia zisku medzi krajinami a o minimálnom efektívnom zdaňovaní. Daňové zaťaženie v eurozóne je pomerne vysoké a orientované na prácu, pričom dane z majetku alebo environmentálne dane majú na daňových príjmoch len malý podiel. Dane z majetku a environmentálne dane však môžu škodiť rastu a ponuke pracovnej sily a dopytu po nej v menšej miere

a môžu prispieť k udržateľnému rastu stimulovaním „ekologickejšieho“ správania spotrebiteľov a výrobcov. Zdaňovanie by malo lepšie zohľadňovať klimatický rozmer a dôslednejšie riešiť problém emisií a úniku uhlíka. S cieľom prispieť k prechodu na ekologické hospodárstvo sa preto navrhne podpora tvorby rozpočtových politík, ktoré prispievajú k plneniu environmentálnych záväzkov, a preskúmanie smernice o zdaňovaní energie, ako aj mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach, ak bude potrebný na to, aby sa zabránilo úniku uhlíka a aby sa zachovali rovnaké podmienky s podnikmi z tretích krajín.

- (10) Štrukturálne a inštitucionálne reformy, ktoré zvyšujú hospodársku súťaž na trhoch s výrobkami, podporujú efektívnosť využívania zdrojov, zlepšujú podnikateľské prostredie a kvalitu verejnej správy **vrátane účinného systému súdnictva**, sú dôležité pre odolnosť členských štátov eurozóny. Odolné hospodárske štruktúry bránia tomu, aby mali otrasy výrazný a dlhotrvajúci vplyv na príjmy a ponuku pracovnej sily, a môžu uľahčiť fungovanie fiškálnej a menovej politiky a zmierniť rozdiely, najmä v časoch hospodárskeho poklesu, čím vytvárajú priaznivejšie podmienky pre udržateľný a inkluzívny rast. Lepšia koordinácia a vykonávanie štrukturálnych reforiem, najmä tých, ktoré sú stanovené v odporúčaní pre jednotlivé krajiny, môžu mať pozitívne účinky presahovania v ostatných členských štátoch. V tejto súvislosti môžu národné rady pre produktivitu zohrávať dôležitú úlohu pri zvyšovaní zodpovednosti za reformy a zlepšovaní ich vykonávania. Reformy sú takisto potrebné na riešenie naliehavých dlhodobých výziev, ako je napríklad transformácia v súvislosti so zmenou klímy a technologická transformácia. K podpore rastu produktivity môže prispieť aj prehĺbenie integrácie jednotného trhu, ktorý bol hlavným motorom rastu a konvergenencie medzi členskými štátmi.
- (11) V Európskom pilieri sociálnych práv je stanovených dvadsať kľúčových zásad na podporu rovnosti príležitostí a prístupu na trh práce, spravodlivých pracovných podmienok a sociálnej ochrany a začlenenia. Má slúžiť ako kompas na podporu vzostupnej konvergenencie smerom k lepším pracovným a životným podmienkam. Silnejšie a inkluzívnejšie hospodárstva a spoločnosti zas môžu posilniť odolnosť Únie a eurozóny. Reformy a investície do zručností, zmien pracovných miest a účinnejšej sociálnej ochrany sú takisto dôležitým doplnkom spravodlivej transformácie na ekologické a digitálne hospodárstvo. Úplné vykonávanie piliera na všetkých úrovniach s náležitým zreteľom na príslušné právomoci bude pre podporu vzostupnej konvergenencie rozhodujúce.
- (12) Reformy, ktoré zvyšujú účasť na trhu práce, podporujú vytváranie kvalitných pracovných miest a úspešné zmeny postavenia na trhu práce, znižujú segmentáciu a podporujú sociálny dialóg, môžu pomôcť podporiť inkluzívny rast, zlepšiť odolnosť hospodárstva a automatickú stabilizáciu, znížiť nerovnosti a riešiť chudobu a sociálne vylúčenie. Individualizovaná podpora pri zmenách pracovného miesta, odborná príprava a rekvalifikácia sú kľúčom k podpore včasného opätovného začlenenia uchádzačov o zamestnanie. Prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave počas celého života si vyžaduje primerané investície s cieľom zvýšiť kvalitu ľudského kapitálu a zručností, a to aj vzhľadom na digitálnu a ekologickú transformáciu. To prispieva k zlepšeniu zamestnateľnosti, produktivity, inovačnej kapacity a miezd v strednodobom a dlhodobom horizonte, čím sa zvyšuje odolnosť eurozóny. Právne predpisy na ochranu zamestnanosti musia zaručiť spravodlivé a dôstojné pracovné podmienky všetkým pracovníkom, najmä vzhľadom na nové netypické formy zamestnania, ktoré na jednej strane prinášajú nové príležitosti, no na druhej strane aj výzvy súvisiace s istotou zamestnania a sociálnou ochranou. Účinné

a udržateľné systémy sociálnej ochrany majú takisto rozhodujúci význam pre zabezpečenie primeraného príjmu a prístupu ku kvalitným službám. Dôchodkové reformy a politiky na dosiahnutie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom môžu významne podporiť účasť na trhu práce, a tak zaistiť dlhodobú udržateľnosť európskych systémov sociálneho zabezpečenia. Odklon od zdaňovania práce by bol obzvlášť užitočný v prípade osôb s nízkym príjmom a druhých zárobkovo činných osôb v domácnosti. Zapojenie sociálnych partnerov do reforiem v oblasti zamestnanosti, sociálnej oblasti a hospodárskych reforiem je nevyhnutné na posilnenie zodpovednosti a zaistenie podpory vykonávania reforiem.

- (13) Robustnosť finančného sektora eurozóny sa od krízy zvýšila, hoci slabé miesta naďalej existujú. Dlh podnikov a domácností zostáva vysoký vo viacerých krajinách a v mnohých prípadoch vnútroštátne daňové systémy dlh stále zvýhodňujú. Potreba prispôbiť obchodné modely bánk, prostredie s nízkymi úrokovými sadzbami a rastúca konkurencia iných foriem financovania budú naďalej vytvárať tlak na konkurencieschopnosť bánk. Dosiahol sa trvalý pokrok v znižovaní rizika, najmä pokiaľ ide o zníženie objemu nesplácaných úverov. V krajinách, v ktorých zostáva podiel nesplácaných úverov pomerne vysoký, je však potrebné vynaložiť ďalšie neprerušované úsilie a všetky členské štáty by mali zaviesť vhodné politiky, aby predišli zvyšovaniu objemu nesplácaných úverov. Komisia v marci 2018 predložila balík opatrení na zníženie rizika s cieľom uľahčiť riešenie otázky nesplácaných úverov, ktoré sú dedičstvom minulosti, ako aj zabrániť zvyšovaniu objemu týchto úverov v budúcnosti. Ako súčasť legislatívnych opatrení týkajúcich sa nesplácaných úverov bolo v apríli 2019 prijaté nariadenie⁵, ktorým sa zavádza „zákonný prudenciálny zabezpečovací mechanizmus“ s cieľom zabrániť riziku nedostatočnej tvorby rezerv na budúce nesplácané úvery; ďalší pokrok pri riešení otázky nesplácaných úverov by sa mal dosiahnuť najmä tým, že sa pokročí v súvislosti s návrhom smernice o sekundárnych trhoch s nesplácanými úvermi. Ako sa zdôrazňuje v správach Komisie o boji proti praniu špinavých peňazí vydaných v júli 2019⁶, na riešenie zistených štrukturálnych nedostatkov je potrebné, aby sa v Únii k boju proti praniu špinavých peňazí a financovaniu teroristických činností pristupovalo komplexnejšie. To si vyžaduje najmä lepšie presadzovanie pravidiel a lepši dohľad prostredníctvom jednotnejších opatrení EÚ.
- (14) Pri budovaní bankovej únie sa dosiahol pokrok aj vďaka dohode o sprevádzkovaní spoločného zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií, no únia zostáva nedokončená. Bola zriadená pracovná skupina na vysokej úrovni, ktorej úlohou je pokračovať v práci na technickej úrovni, ktorá by mala viesť k začatiu politických rokovaní o vytvorení európskeho systému ochrany vkladov (EDIS). Túto prácu treba dokončiť vzhľadom na význam systému EDIS pre stabilnú bankovú úniu a v rámci širšej architektúry HMÚ, čo si vyžaduje, aby sa pozornosť venovala všetkým relevantným prvkom na podporu stability a účinnosti európskeho bankového sektora. Nakoniec, Komisia predložila všetky opatrenia oznámené v rámci únie kapitálových trhov. Konkrétne legislatívne spisy však niekedy nemali reálnu podporu a treba obnoviť úsilie o odstránenie právnych, daňových

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/630 zo 17. apríla 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 4).

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 24. júla 2019 „Smerom k lepšiemu vykonávaniu rámca EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu“ [COM(2019) 360 final].

a regulačných prekážok vytvorenia únie kapitálových trhov, najmä v oblasti pravidiel prístupu k financovaniu, platobnej neschopnosti, dohľadu a rozdielov v daňových záležitostiach, ako aj o dosiahnutie účinnejšieho dohľadu EÚ. Úloha a fungovanie národných trhov so štátnymi dlhopismi sa musí posúdiť aj s cieľom riešiť problematiku tzv. prepojenie medzi bankami a štátmi.

- (15) Posilnenie štruktúry HMÚ si vyžaduje, aby sa prioritne realizovali opatrenia stanovené vo vyhlásení zo samitu eurozóny z decembra 2019, ale aj návrhy Komisie, v ktorých sa stanovujú ďalšie kroky na dobudovanie HMÚ. V oznámení Komisie z júna 2019 nazvanom „Prehľadovanie európskej hospodárskej a menovej únie: hodnotenie pokroku štyri roky po správe piatich predsedov“ sa opisuje súčasný stav a uvádzajú sa oblasti, na ktoré by sa malo sústrediť reformné úsilie v krátkodobom a strednodobom horizonte. Určitý pokrok sa dosiahol, pokiaľ ide o hospodársku úniu, dosiahnutím politickej dohody o rozpočtovom nástroji pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. Prebiehajú diskusie o zlepšení súboru nástrojov Európskeho mechanizmu pre stabilitu a revízií jeho zmluvy. V Rade však neprebehli žiadne diskusie o funkcii fiškálnej stabilizácie pre eurozónu, ani o reforme správy eurozóny. Komisia plánuje navrhnúť európsky systém zaistenia v nezamestnanosti s cieľom lepšie chrániť občanov v prípade hospodárskych otrasov.
- (16) Dokončenie HMÚ by viedlo k lepším makroekonomickým výsledkom. Neúplná HMÚ bráni finančnej integrácii. To obmedzuje možnosti financovania investícií, ktoré sú tak veľmi potrebné na podporu inkluzívneho, produktívneho, udržateľného a stabilného hospodárstva. Neúplná HMÚ takisto bráni plynulej transmisii menovej politiky v celej eurozóne a obmedzuje schopnosť Európy určovať svoj hospodársky osud. Okrem toho neexistencia ústrednej funkcie fiškálnej stabilizácie výrazne oslabuje proticyklickú fiškálnu kapacitu eurozóny. Navyše príklon k medzivládnyh riešeniam nebol sprevádzaný zodpovedajúcim posilnením zodpovednosti na úrovni EÚ. Zlepšenie riadenia orgánov eurozóny by tak malo zásadný význam pre zvýšenie demokratickej zodpovednosti. Posilnenie HMÚ je kľúčom k rozšíreniu vplyvu Európy vo svete a rozvoju medzinárodnej úlohy eura a takisto by výrazne prispelo k otvorenému multilaterálnemu globálnemu hospodárstvu založenému na pravidlách. Je dôležité, aby diskusie naďalej prebiehali otvorene a transparentne vo vzťahu k členským štátom, ktoré nie sú súčasťou eurozóny, pričom sa musí v plnej miere rešpektovať vnútorný trh Únie,

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2020 až 2021 prijali jednotlivo aj spoločne v rámci Euroskupiny opatrenia s cieľom:

1. V členských štátoch eurozóny s deficitom bežného účtu alebo vysokým zahraničným dlhom pokračovať v reformách zameraných na zvýšenie konkurencieschopnosti a zníženie zahraničného dlhu. V členských štátoch eurozóny s veľkým prebytkom bežného účtu zlepšiť podmienky podporujúce rast miezd, rešpektujúc pritom úlohu sociálnych partnerov, a vykonať opatrenia, ktoré podporujú verejné a súkromné investície. Vo všetkých členských štátoch podporovať produktivitu zlepšovaním podnikateľského prostredia a kvality inštitúcií, zvýšiť odolnosť zlepšovaním fungovania trhov s tovarom a so službami, a to najmä prehľbovaním jednotného trhu. Podporovať spravodlivú a inkluzívnu transformáciu na konkurencieschopné ekologické a digitálne hospodárstvo prostredníctvom hmotných a nehmotných investícií, a to tak verejných, ako aj súkromných.
2. V členských štátoch s vysokou úrovňou zadlženia vykonávať obozretné politiky, aby sa verejný dlh dôveryhodne dostal na udržateľnú klesajúcu trajektóriu. V členských

štátoch s priaznivou fiškálnou pozíciou využiť túto fiškálnu pozíciu na ďalšie zvýšenie objemu kvalitných investícií. V prípade zhoršujúceho sa výhľadu zaistiť, aby zámery fiškálnej politiky na agregátnej úrovni podporovali rast, a zároveň vykonávať politiky v plnom súlade s Paktom stability a rastu, zohľadňovať špecifickú situáciu jednotlivých krajín a, pokiaľ je to možné, predchádzať procyklickým účinkom, ako aj zachovávať pripravenosť na koordináciu politík v rámci Euroskupiny. Zlepšiť účinnosť vnútroštátnych fiškálnych rámcov a kvalitu verejných financií a prijať daňové a iné relevantné rozpočtové opatrenia podporujúce rast, ktoré pomáhajú rozvoju udržateľného hospodárstva. Podporovať a vykonávať opatrenia EÚ zamerané na boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu a riešiť problematiku snáh o zvýšenie atraktivity daňového prostredia znížením štandardov v oblasti zdaňovania právnických osôb.

3. Posilniť systémy vzdelávania a odbornej prípravy a zvýšiť investície do zručností. Zvýšiť účinnosť aktívnych politík trhu práce, ktoré podporujú integráciu do trhu práce a úspešné zmeny postavenia na trhu práce vrátane väčšieho množstva digitálnych a ekologických pracovných miest. Podporovať účasť na trhu práce vrátane účasti žien a presunúť daňové zaťaženie z práce, najmä v prípade osôb s nízkym príjmom a druhých zárobkovo činných osôb v domácnosti. Podporovať vytváranie kvalitných pracovných miest, spravodlivé pracovné podmienky a riešiť segmentáciu trhu práce. Zlepšiť prístup k primeraným a udržateľným systémom sociálnej ochrany. Zvýšiť účinnosť sociálneho dialógu a podporovať kolektívne vyjednávanie.
4. Dobudovať bankovú úniu začatím politických rokovaní o európskom systéme ochrany vkladov, prijať opatrenia na zlepšenie krízového riadenia a vytvoriť rezervy na zaistenie likvidity pri riešení krízových situácií a sfunkčniť spoločný zabezpečovací mechanizmus pre jednotný fond na riešenie krízových situácií. Posilniť európsky regulačný rámec a rámec dohľadu, a to aj zvýšením dohľadu nad dodržiavaním pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí a ich presadzovania. Podporiť kontrolované znížovanie pákového efektu v prípade veľkých objemov súkromného dlhu, a to aj odstránením zvýhodňovania dlhu pri zdaňovaní. Nadalej vytvárať podmienky, ktoré bankám v eurozóne umožnia rýchlo znížovať objem nesplácaných úverov, a predchádzať zvyšovaniu objemu takýchto úverov. Obnoviť úsilie o dobudovanie únie kapitálových trhov.
5. Dosiahnuť ambiciózny pokrok v prehlbovaní hospodárskej a menovej únie, rýchlo realizovať opatrenia stanovené vo vyhlásení zo samitu eurozóny z decembra 2019 a pokročiť vo všetkých ostatných aspektoch s cieľom posilniť medzinárodnú úlohu eura a presadzovať hospodárske záujmy Európy na globálnej úrovni. Prehĺbiť hospodársku a menovú úniu a posilniť jej demokratickú zodpovednosť pri plnom rešpektovaní vnútorného trhu Únie a otvoreným a transparentným spôsobom vo vzťahu k členským štátom, ktoré nie sú súčasťou eurozóny.

V Štrasburgu 17. 12. 2019

*Za Radu
predseda*